

כאן תולה כל סוד האמונה להבין מתוך זה סוד כל הסודות נסתר כל הנסתרות ועוד אתה הראת לדעת, כאן יש סודי סודות לאותן חכמי רזים.. שהרי בשעה שעלה ברצונו של הקב"ה לבורא אדם, היה עומד לפניו בצורתו ומצבו כמו שהוא בעולם הזה, כאן תולה כל סוד האמונה להבין מתוך זה סוד כל הסודות נסתר כל הנסתרות, באוצר אחד אשר שם כל נשמות העולם מתלבשות בצורתן, וכאשר נזמנות לרדת לעולם הזה קורא הקב"ה לממונה אחד, אשר הפקיד הקב"ה ברשותו כל הנשמות העתידות לרדת לעולם הזה, ואומר לו לך והבא לי רוח פלוני, בשעה ההיא באה תיכף אותה הנשמה מלובשת בהצורה של עולם הזה, ואותו הממונה מראה אותה לפני המלך הקדוש, הקב"ה, והוא מזהירה.

וכל מי שהיה בעולם הזה ולא עסק בתורה לדעת אותו מוטב לו שלא נברא, שהרי בשביל זה הביאו הקב"ה להאדם בעולם הזה לדעת כי ה' הוא האלהים ומזהירה שכאשר תרד לעולם הזה תעסוק בתורה לדעת אותו, ולהבין בסוד האמונה, שכל מי שבא לעולם הזה ואינו עמל לדעת אותו מוטב לו שלא נברא, לפיכך תתראה הנשמה לפני המלך הקדוש לדעת אותו בעולם הזה, ולעסוק בידיעת הקב"ה בסוד האמונה, זה שכתוב אתה הראת לדעת, הראת על ידי הממונה ההוא לפני הקב"ה, לדעת להבין ולהסתכל בעולם הזה בסוד האמונה ובסודות התורה, וכל מי שהיה בעולם הזה ולא עסק בתורה לדעת אותו מוטב לו שלא נברא, שהרי בשביל זה הביאו הקב"ה להאדם בעולם הזה לדעת כי ה' הוא האלהים, זה הוא הכלל של כל סוד האמונה, כלל של התורה וכלל שלמעלה ושלמטה, וכך הוא בודאי, כלל של כל התורה זה הוא הסוד שתורה שבכתב ותורה שבעל פה הכל אחד.

ה' אחד, שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד, זה הוא יחוד אחד, ושמו אחד, ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד

כלל של סוד האמונה להבין שזה הוא שם מלא, וזהו סוד האמונה, ומה הוא, ה' אחד ושמו אחד, ה' אחד, שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד, זה הוא יחוד אחד, ושמו אחד, ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד, זהו יחוד אחר להיות שמו אחד, וזה הוא הסוד ה' הוא האלהים, זה הכתוב מדבר כשהם ביחוד אחד... שכאשר מתיחדים שני שמות האלה, זה ביחוד אחד וזה ביחוד אחד^[מב] אז שני שמות האלה נעשים אחד ונכללים זה בזה, ונעשה

זיו הזוהר **מב.** פירוש, מתחלה צריכין להתיחד כל אחד מהן בפרקיו, היינו בספירות השייכות אליו להיות כל

הכל שם שלם ביחוד אחד, ובכך ה' הוא האלהים, שהרי אז נכלל הכל זה בזה להיות אחד, ועד שנתיחדו כל אחד, זה בלבדו וזה בלבדו, אין נכללים זה בזה להיות הכל אחד.

תורה שבכתב זהו שכתוב הוי"ה, תורה שבעל פה זהו שכתוב אלהי"ם

כלל של כל התורה כך הוא בודאי, שהרי התורה היא תורה שבכתב והיא תורה שבעל פה, **תורה שבכתב זהו שכתוב הוי"ה, תורה שבעל פה זהו שכתוב אלהי"ם**, ולפי שהתורה היא סוד השם הקדוש נקראת כך [מג] תורה שבכתב ותורה שבעל פה זה כלל וזה פרט, כלל נצרך לפרט ופרט נצרך לכלל, ומתיחדים זה בזה להיות הכל אחד, ועל כן כלל התורה הוא הכלל שלמעלה ושלמטה, לפי ששם הזה הוא למעלה ושם הזה הוא למטה, זה סוד עולם העליון וזה סוד עולם התחתון, ועל זה כתוב אתה הראת לדעת כי ה' הוא האלהים, זה הוא כלל של הכל, וזהו שצריך האדם לדעת בעולם הזה.

זוהר פרשת בשלח (גג ע"א)

מהו והארץ אזכר, אלא להכליל עמהם דוד המלך שהוא עם האבות, הם המרכבה והם מעוררים תמיד גאולה לישראל.

ותחת כי אהב את אבותיך ויבחר בזרעו אחריו ויוציאך בפניו בכחו הגדול ממצרים, אמר רבי יצחק מהו בפניו, זה יעקב שהכניס לכלם שמה, רבי חזקיה אמר ויוציאך בפניו, זה אברהם, שכתבו ויפל אברהם על פניו, בוא וראה אברהם אמר, הלבן מאה שנה יולד וגוי, אמר ליה הקב"ה, חייך אתה תראה כמה מחנות וכמה חילות שיצאו ממך, בשעה שיצאו ישראל ממצרים כל אותן השבטים וכל אותן הרבבות העלה הקב"ה לאברהם וראה אותם, זה שכתוב ויוציאך בפניו, רבי אבא אמר כל האבות נודמנו שמה בעת הגאולה ההיא, זה שכתוב ויוציאך בפניו, מהו בפניו, אלו האבות, רבי אלעזר אמר ויוציאך בפניו, זה יעקב, בכחו, זה יצחק, הגדול, זה אברהם, **אמר רבי שמעון וכן בזכות האבות תזדמן גאולה תמיד לישראל**, שכתוב (ויקרא כ"ו) וזכרתי את בריתי יעקוב ואף את בריתי יצחק ואף את בריתי אברהם אזכר והארץ אזכר, האבות מובן, **מהו והארץ אזכר, אלא להכליל עמהם דוד המלך שהוא עם האבות, הם המרכבה [מד] והם מעוררים תמיד גאולה לישראל.**

זוהר פרשת וארא (כו ע"ב)

זה יצר טוב ויצר רע, שנכלל זה בזה והוא אחד

וידעת היום והשבת אל לבבך כי ה' הוא האלהים וגו', אמר רבי אלעזר מקרא זה כך צריך להיות, וידעת היום כי ה' הוא האלהים והשבות אל לבבך, ועוד והשבות אל לבך צריך לומר, אלא אמר משה אם אתה רוצה לעמד על זה ולדעת כי ה' הוא האלהים, והשבות

זוהר פרשת ואתחנן יום ג' * דף היומי * זוהר תורה

שמות האלה הוי"ה ואלהי"ם. **מד**. כך אמרו חז"ל, האבות הן הם המרכבה, שהם ד' רגלי הכסא, כי שורשם בחסד גבורה תפארת ומלכות. [אמר המביא לבית הדפוס: אברהם - חסד, יצחק - גבורה, יעקב - תפארת, דוד - מלכות].

אחד בבחינת השלמות הראוי להזדוג, ואחר כך יכול להיות הזדוגות תפארת ומלכות, עלמא דכורא עם עלמא דנוקבא בשלמות הראוי. **מג**. פירוש, לפי שהתורה כוללת תורה שבכתב עם תורה שבעל פה, שהן בתפארת ומלכות, לפיכך נקראת התורה בשני

אל לבכך, ואז תבין שכך הוא, לבכך, זה יצר טוב ויצר רע, שנכלל זה בזה והוא אחד, אז תשיג כי ה' הוא האלהים, שהרי נכלל זה בזה והוא אחד, ועל כן והשבות אל לבכך להבין הדבר להכליל אותם יחד יצר הרע ביצר הטוב, שמאל בימין, אז תדע כי ה' הוא האלהים.

זוהר פרשת אחרי (סה ע"א)

בכל מקום שיש דין יש גם רחמים, ולפעמים במקום שיש רחמים יש גם דין

רבי אלעזר היה יושב לפני רבי שמעון אביו, אמר לו הרי למדנו אלהי"ם בכל מקום דין הוא, הוי"ה רחמים, ויש מקום שהוי"ה נקרא אלהים, כגון אדני אלהים אתה החלות להראות את עבדך, למה נקרא אלהים, והרי האותיות הן של שם הרחמים בכל מקום, אמר ליה הלא כך כתוב במקרא, וידעת היום והשבות אל לבכך כי ה' הוא האלהים, וכתוב (מלכים א' י"ח) ה' הוא האלהים, אמר ליה דבר זה ידעתי שבכל מקום שיש דין יש גם רחמים, ולפעמים במקום שיש רחמים יש גם דין, אמר ליה בוא וראה שכך הוא, הוי"ה בכל מקום הוא רחמים, ובשעה שמהפכים הרשעים רחמים לדין אז כתוב הוי"ה ונקרא אלהי"ם, אבל בוא וראה סוד הדבר, ג' מדרגות של דין הן^[מ"ה] וכל מדרגה ומדרגה היא בלבדה, אף על פי שכלן אחת ומתקשרות יחד ואינן נפרדות זו מזו, בוא וראה כל אותן הנטיעות וכל אותן המאורות, כלן מאירות ולוהטות ויונקות ומתברכות מהנהר ההוא הנמשך והיוצא^[מ"ו], שהכל נכלל בו, וזה הנהר נקרא **אם** להגן, והיא למעלה מהגן, לפי שהעדן משתתף עמה ואינו נפרש ממנה, ולפיכך כל המעינות יוצאים ונמשכים ממנה ויונקים ממנה בכל צד, ופתחים בה פתוחים^[מ"ז] ועל כן רחמים ממנה נמצאים, ורחמים פתוחים בה, ולפי שנקראת **אם** בחינת נקבה, וגבורה ודין ממנה יוצא, נקראת רחמים בפני עצמה, אבל מצדה דינים נתעוררים, ולפיכך הכתוב הוא ברחמים והנקוד הוא בדין, האותיות של רחמים הוי"ה, והנקוד בדין בנקודות של אלהי"ם, והקרי הוא אלהי"ם, כיון שנמשך דין מצדה, הרי מדרגה אחת: מדרגה השניה מצד אותה מדרגה הראשונה יוצאת ונתעוררת, מדרגה שניה הזו נקראת גבורה, וזו נקראת אלהים באותן האותיות ממש, והתחלה אחת מן פני הקטנות היא^[מ"ח] ובו היא מחוברת, ולפי שמחוברת בזה כתוב ה' הוא האלהים, והשבות אל לבכך כי ה' הוא האלהים, והוא אחד, זו היא מדרגה השניה: מדרגה השלישית הוא צד"ק כתר האחרון^[מ"ט] זו היא בית

זיו הזוהר

כדמיון ברא וברתא לעומת אבא ואמא, וכיון שסדר עמידתן של הו' ספירות הוא מימין חסד נצח, ומשמאל - גבורה הוד, וקו האמצעי נמוך מחסד וגבורה, הוא תפארת יסוד, נמצא שהזעיר אנפין יש לו ב' התחלות, חסד בימין, וגבורה בשמאל, זהו שאומר שהגבורה היא התחלה אחת בזעיר אנפין, ושהיא מחוברת בו כעין זרוע שמאלית בגוף, וכיון שהתפארת שרשו השם הוי"ה והגבורה שרשה השם אלהים, לכך כתוב ה' הוא האלהים, היינו שהרחמים והדין ממקור אחד מוצאן. **מט.** זו המלכות.

מ"ה. היינו בינה גבורה ומלכות. **מ"ו.** זו בינה, שהכל נכלל בזה הנהר, היינו החכמה שנקרא עדן, והן תמיד בהזדוגות ונקראין תרין ריעין דלא מתפרשין. [אמר המביא לבית הדפוס: הכוונה שחכמה ובינה הם יחדיו תמיד, בסוד אותיות הראשונות של השם ברוך הוא, י' - ה']. **מ"ז.** חמשים שערי בינה. **מ"ח.** זעיר אנפין, היינו עלמא דדכורא, ספירת תפארת הכולל שש ספירות מן חסד עד מלכות, ונקרא פני קטנות, כי הזדוגות תפארת עם מלכות עלמא דנוקבא, היא במדרגה של קטנות, לעומת הזדוגות חכמה ובינה, שהיא במדרגה של גדלות.

דינו של המלך ושמה אדני", כך הקרי וכך הכתוב, ומדת המלכות בשם הזה נקראת, וזה השם רק במקום הזה נשתלם^[א] אלו הן שלש מדרגות הנקראות בשמות של דין, והכל מתקשר אחד באחד בלי פרוד כמו שנתבאר.

זוהר פרשת חקת (קעט ע"ב)

מי שעוסק בתורה כאילו עומד כל יום על הר סיני ומקבל התורה

וזאת התורה אשר שם משה לפני בני ישראל, רבי יוסי פתח (במדבר י"ט) זאת חקת התורה אשר צוה ה' לאמר, בוא וראה, דברי התורה קדושים הם עליונים הם, מתוקים הם, כמו שכתוב הנחמדים מזהב ומפז רב ומתוקים מדבש וגו', מי שעוסק בתורה כאילו עומד כל יום על הר סיני ומקבל התורה, זה שכתוב (דברים כ"ז) היום הזה נהיית לעם, וזה ביארו החברים, כתוב כאן וזאת התורה, וכתוב זאת חקת התורה, מה בין זה לזה, אלא סוד עליון הוא וכך למדנו, וזאת התורה להראות הכל ביחוד אחד, ולהכליל מדת המלכות בהקב"ה להמצא הכל אחד, לפיכך כתוב וזאת התורה, למה תוספת וא"ו, אלא זהו שאמרו להראות שהכל אחד בלי פרוד, וזאת, כלל ופרט כאחד^[ב] בחינת זכר ובחינת נקבה וה, ולפיכך וזאת התורה ודאי, אבל זא"ת בלי תוספת וא"ו היינו ה בלבדה, חקת התורה ודאי ולא התורה, דיני התורה גזרות התורה.

זוהר פרשת אחרי עג ע"א

כל מי שלא נימול אם נותנים לו אפילו אות קטנה מהתורה כאילו מחריב העולם ומשקר בשם הקב"ה

רבי שמעון אמר וזאת התורה אשר שם משה לפני בני ישראל, לפני בני ישראל שם, אבל לשאר עמים לא שם, לפיכך דבר אל בני ישראל, ואל בני ישראל תאמר, וכן כל המקראות, יניחו אבות העולם הם הלל ושמאי שכך אמרו לאונקלוס, ולא רצו להודיע לו דברי התורה עד שנימול, שכל מי שלא נימול אם נותנים לו אפילו אות קטנה מהתורה כאילו מחריב העולם ומשקר בשם הקב"ה, שהכל בזה תולה וזה בזה מתקשר, שכתוב (ירמיה' ל"ג) אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמתי.

ראשית דברי תורה שנותנים לילד הוא אל"ף ביי"ת, זה דבר שאין ביכולת בני העולם להשיג בחכמה, ולהעלותו במחשבה

ובוא וראה ראשית דברי תורה שנותנים לילד הוא אל"ף ביי"ת, זה דבר שאין ביכולת בני העולם להשיג בחכמה, ולהעלותו במחשבה, וכל שכן לדבר בפה, ואפילו מלאכים העליונים ועליוני העליונים אין יכולים להשיג, לפי שהן נסתרות השם הקדוש, ואלף וארבע מאה וחמש רבבות עולמות כלם תולים בקוצו העליון של אל"ף^[ב] ושבעים ושנים שמות

והוא הזוהר

וזא"ת רמז על הזדווגות תפארת עם מלכות, קב"ה עם שכניתיה, והמכוון הוא שכל עיקר נתינת התורה לישראל, היא לבעבור שע"י העסק בתורה יהיה נעשה יחוד, הנרמז בתיבת זוא"ת, והוא לשם יחוד קב"ה ושכניתיה. **נב.** צורת א היא קוץ למעלה וקוץ למטה שהן כתמונת שתי יודי"ן, וקו משופע

ג. פירוש, שאין ספירה אחרת נקראת בהשם אדני, אלא המלכות והשכינה הקדושה. **נא.** היינו הזדווגות תפארת עם מלכות, עלמא דדכורא עם עלמא דנוקבא, ו של השם הוי"ה שהוא רחמים, עם ה' האחרונה שהיא דין, והתפארת נקרא כלל והמלכות פרט, וגם נקראת זא"ת, לכך מובן שתיבת

הקדושים החקוקים באותיות נרשמות, שמתקיימים בהם עליונים ותחתונים שמים וארץ וכסא כבוד של המלך, הם תלויים מצד אחד לצד השני בקו הפשוט של האל"ף^[נג] וקיום כל העולמות ותמיכת העליונים ותחתונים בסוד החכמה, ושבילים נסתרים ונהרות עמוקים ועשרת הדברות, כלם יוצאים מזה קוץ התחתון שתחת האל"ף, מכאן ולהלאה מתחלת האל"ף להתפשט בבי"ת, ואין מספר להחכמה הנחקקת כאן.

מי שנימול הוא נתקשר בקשר ההוא של האמונה

לפיכך התורה היא קיום של הכל והאמונה של הכל, לקשר קשר האמונה זו בזו כראוי, ומי שנימול הוא נתקשר בקשר ההוא של האמונה, ומי שלא נימול ולא נתקשר בו עליו כתוב וכל זר לא יאכל קודש, וכל ערל לא יאכל בו, שהרי נתעורר רוח טומאה שמצדו ויבא להתערב בהקדושה, ברוך הרחמן שהבדיל לישראל בניו מהם ומהזוהם שלהם, להיות נרשמים ברושם הקדוש, עליהם כתוב (ירמ' ב') ואנכי נטעתיך שורק כלה זרע אמת, ולפיכך (מיכה ז') תתן אמת ליעקב, ולא לאחר, תורת אמת לזרע אמת.

זוהר פרשת בראשית (יא ע"א)

כל מי שעוסק בתורה אינו מפחד מעליונים ומתחתונים, ואינו מתירא מחליים רעים שבעולם, לפי שהוא נאחז בעץ החיים ולומד ממנו בכל יום

ויקרא משה אל כל ישראל ויאמר אליהם שמע ישראל את החקים ואת המשפטים וגו', ולמדתם אותם ושמרתם לעשותם, פתח רבי שמעון ואמר כתוב (יהושע א') והגית בו יומם ולילה, בוא וראה כמה הוא גדול כח התורה, וכמה היא עליונה על הכל, שכל מי שעוסק בתורה אינו מפחד מעליונים ומתחתונים, ואינו מתירא מחליים רעים שבעולם, לפי שהוא נאחז בעץ החיים ולומד ממנו בכל יום, שהרי התורה מלמדת לאדם ללכת בדרך אמת, מלמדתו עצה איך ישוב לפני רבונו לבטל גזרה רעה, ואפילו נגזר עליו שלא תבטל אותה הגזרה, מיד מתבטלה ומסתלקת ממנו ולא תשרה עליו בעולם הזה, ולפיכך נצרך לו לאדם לעסוק בתורה יומם ולילה ולא יסיר ממנה, כמו שכתוב והגית בו יומם ולילה, ואם יסיר מן התורה או יפרש ממנה כאילו פורש מעץ החיים.

זוהר פרשת צו (לה ע"א)

כל אדם העוסק בדברי תורה ושפתותיו דובבות תורה הקב"ה חופף עליו, והשכינה תפרס עליו כנפיה

פתח רבי אלעזר ואמר (ישעי' נ"א) ואשים דברי בפין ובצל ידי כסיתך וגו', למדנו כל אדם העוסק בדברי תורה ושפתותיו דובבות תורה הקב"ה חופף עליו, והשכינה תפרס

והשכינה תפרס עליו כנפיה

ועתה מתקנים, כלומר מסכנים, מחדש באו שלא להזכיר כלל עם התלמודים שמות האל"ף בי"ת, אלא כמו שלומדים בבתי ספר של לשונות אחרות, והם בושים להקרא בשם מלמד, כמו שהשי"ת נקרא, אלא נקראים מורים, על שם סרבנים, וגם לבעבור כי מרה תורתם ומרה תהיה אחריתם.

כעין ו באמצע, גימטריא שלה כ"ו כמספר השם הוי"ה ב"ה. נג. זה קו האמצעי שבין שתי היודי"ן: מזה יש להבין כח הקדושה היוצא מהבל פיהם של התינוקות בלימודם שמות האל"ף בי"ת, [הצדיק המחבר מהר"י רונזבערג ז"ע כאן נותן מוסר למשנים ממסורת אבותינו שמרה תהי אחריתם]

עליו כנפיה, זה שכתוב ואשים דברי בפיך ובצל ידי כסיתך, ולא עוד אלא שהוא מקיים העולם, והקב"ה שמח עמו כאילו באותו היום נטע שמים וארץ, זה שכתוב (שם ח) לנטוע שמים וליסוד ארץ ולאמר לציון עמי אתה, מכאן למדנו שישראל נקראים בשם ציון, שכתוב ולאמר לציון עמי אתה, ועוד אני רואה שהשכינה נקראת בשם ציון, שכתוב (שם א) ציון במשפט תפדה ושביה בצדקה.

הקב"ה ברא לאדם בעולם והתקינו להיות שלם בעבודתו ושיתקן דרכיו, כדי שיזכה לאור העליון שגנזו הקב"ה לצדיקים

עוד פתח ואמר (בראשית מז). מה רב טובך אשר צפנת ליראיך פעלת לחוסים בך נגד בני אדם, **בוא וראה הקב"ה ברא לאדם בעולם והתקינו להיות שלם בעבודתו ושיתקן דרכיו, כדי שיזכה לאור העליון שגנזו הקב"ה לצדיקים**, כמו שכתוב (ישעי ס"ד) עין לא ראתה אלהים זולתך יעשה למחכה לו, ובמה יזכה האדם לאור ההוא, בתורה, שכל מי שעוסק בתורה בכל יום יזכה להיות לו חלק בעולם הבא, ותחשב לו כאילו בונה עולמות, שהרי בתורה נבנה העולם ונתיסד, זה שכתוב (משלי ג) ה' בחכמה יסד ארץ כונן שמים בתבונה, וכתוב (שם ח) ואהיה אצלו אמון ואהיה שעשועים יום יום, **וכל מי שעוסק בה מחזק העולם ומקיים לו**, ובוא וראה ברוח עשה הקב"ה את העולם וברוח מתקיים, **רוח של אותן העמלים בתורה, וכל שכן רוח הבל התינוקות של בית רבן**, מה רב טובך, זהו הטוב הנגנז ליראיך, לאותן יראי חטא, פעלת לחוסים בך, מהו פעלת, זה מעשה בראשית, רבי אבא אמר זה גן עדן, שהרי באומנות נפלא עשה הקב"ה גן עדן שלמטה כדמיון שלמעלה שיתחזקו בו הצדיקים, זה שכתוב פעלת לחוסים בך נגד בני אדם, שהרי נגד בני אדם הוא, וגן עדן האחר נגד עליונים קדושים הוא, אמר רבי שמעון אפילו גן עדן שלמעלה נגד בני אדם הוא, שיתאספו בו הצדיקים העושים רצון רבונו.

זוהר פרשת חיי שרה (קלא ע"ב)

התורה כל חיים וכל חירות וכל טוב בעולם הזה ובעולם הבא

עוד פתח רבי אלעזר ואמר, כתוב גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך, כמה הם האנשים שוטים שאין יודעים ואין מבינים לעסוק בתורה, לפי שהתורה כל חיים וכל חירות וכל טוב בעולם הזה ובעולם הבא, חיים הם בעולם הזה שיזכו לימים שלמים בעולם הזה, כמו שכתוב את מספר ימך אמלא, ולימים ארוכים בעולם הבא, לפי שהם חיים שלמים, הם חיים של שמחה, חיים בלא עצבות, חיים שהם חיים, חירות בעולם הזה, חירות של הכל, שכל מי שעמלו בתורה אין יכולים לשלוט עליו כל העמים שבעולם, ואם תשאל הרי אותן דור השמד, גזרה היא מלמעלה כגון רבי עקיבא וחבריו, וכך עלה במחשבה, חירות ממלאך המות שאינו יכול לשלוט עליו, וכך הוא בודאי, שאם אדם הראשון היה מתדבק בעץ החיים שהוא התורה לא היה גורם מיתה לו ולכל העולם, ולפיכך כאשר נתן הקב"ה את התורה לישראל מה כתוב בה, חרות על הלוחות, וזה נתבאר, ואלמלא ישראל לא חטאו ועזבו לעץ החיים לא היו גורמים מיתה לעולם כמקדם, והקב"ה אמר (תהלים פ"ב) אני אמרתי אלהים אתם ובני עליון כלכם, כיון שקלקלתם עצמכם, אכן כאדם תמותון וגו', ועל כן כל מי שעמלו בתורה אין יכול לשלוט עליו אותו נחש הרע המחשיך את העולם.

זוהר פרשת וישלח (קסח ע"א)

כל מי שעמלו בתורה חירות יש לו מהכל

וכל מי שעוסק בתורה לשמה אין מיתתו על ידי מלאך המות, לפי שנתחזק בעץ החיים ולא נרפה ממנו, ולפיכך הצדיקים לא נטמא הגוף שלהם במיתתם, שאין שורה עליהם רוח טומאה, אמר רבי ייסא אם כן משה למה מת כיון שלא חטא, אמר ליה ודאי מת אבל לא שלט בו אמרנו, שלא מת על ידו ולא נטמא בו, ולא מת בודאי כשאר אנשים, אלא שנדבק בהשכינה והלך לחיי עולם, וזה חי נקרא, כמו שביארנו שכתוב (שמואל ב' כ"ג) ובניהו בן יהוידע בן איש חי וגו', ועל כן כל מי שעמלו בתורה חירות יש לו מהכל, בעולם הזה מן השעבוד של שאר העמים עכו"ם, חירות בעולם הבא, לפי שלא יתבעו ממנו דין בעולם ההוא כלל, בוא וראה שיש בתורה כמה סודות עליונים נסתרים, לפיכך כתוב (משלי ג') יקרה היא מפנינים וגו', כמה אוצרות נעלמים יש בה, ולכך כאשר הסתכל דוד ברוח החכמה, והבין כמה נפלאות היוצאים מן התורה פתח ואמר (תהלים קי"ט) גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך.

זוהר פרשת תולדות (קלד ע"א)

בכל מעשה ומעשה שברא הקב"ה בעולם, היה מסתכל בתורה וברא אותו

פתח רבי חייא ואמר, מי ימלל גבורות ה' ישמיע כל תהלתו, בוא וראה כאשר בקש הקב"ה ועלה ברצון לפניו לברוא העולם, היה מסתכל בתורה וברא אותו, ובכל מעשה ומעשה שברא הקב"ה בעולם, היה מסתכל בתורה וברא אותו, זה שכתוב (משלי ח') ואהיה אצלו אמון ואהיה שעשועים יום יום, אל תקרי אמון אלא אומן.

זוהר פרשת תרומה (קסא ע"א)

קודם בריאת העולם קדמה התורה שתי אלפים שנה לעולם

התורה מכרזת ואהיה אצלו אמון, בי ברא הקב"ה את העולם, כי קודם בריאת העולם קדמה התורה שתי אלפים שנה לעולם, וכאשר בקש הקב"ה לברוא העולם היה מסתכל בתורה בכל דבור ודבור, ועשה כנגדה אומנות העולם, לפי שכל הדברים והמעשים של כל העולמות בתורה הם, ועל כן הקב"ה היה מסתכל בה וברא העולם, לא שהתורה בראה העולם, אלא הקב"ה בהסתכלותו בתורה ברא העולם, נמצא שהקב"ה הוא האומן, והתורה לנגדו ואצלו אמון, זה שכתוב ואהיה אצלו אמון, ואהיה אמון לא כתוב אלא אצלו, הואיל שהקב"ה נסתכל בה היתה אצלו אמון, ואם תשאל מי יכול להיות אמון אצלו, אלא שהסתכלות של הקב"ה היא האומן באופן זה, כתוב בתורה בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ, נסתכל בענין זה וברא שמים וארץ, כתוב בתורה ויאמר אלהים יהי אור, נסתכל בענין זה וברא את האור, וכן בכל דבר ודבר שכתוב בתורה נסתכל בה הקב"ה ועשה דבר ההוא, ועל כן כתוב ואהיה אצלו אמון, באופן זה כל העולם נברא, כיון שנברא העולם כל דבר ודבר לא היה מתקיים, עד שעלה ברצונו לברוא אדם שיהיה עוסק בתורה, ובעבורה נתקיים העולם, עכשיו כל מי שמעיין בה בהתורה ועמלו בה, כביכול הוא מקיים כל העולם, הקב"ה נסתכל בהתורה וברא העולם, בן אדם המעיין בהתורה הוא מקיים את העולם, נמצא שהמעשה והקיום של כל העולם היא התורה, לפיכך זכאי הוא האדם העוסק בתורה, שהרי הוא מקיים את העולם.

